Rok VI.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 9. Warszawa, dnia 15 września 1937 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

SKOROWIDZ RZECZOWY

ADMINISTRACJA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

73.

USTAWA

z dnia 7 sierpnia 1937 r.

o rozciągnięciu na górnośląską część województwa śląskiego przepisów o wykonaniu reformy rolnej.

Art. 1. (1) Rozciąga się na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego moc obowiązującą następujących aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami:

1) ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1);

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o likwidacji umów dzierżawnych, dotyczących gruntów parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 909);

3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. o terminach ogłaszania i wykonania planów parcelacyjnych i wykazów imiennych nieruchomości, podlegających wykupowi na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 114, poz. 973);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 22);

5) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. w sprawie parcelacji gruntów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 198);

6) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o wyłączeniu gruntów na cele gospodarstwa leśnego (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 203);

7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o skutkach naruszenia przepisów przy parcelacji prywatnej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 247);

8) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o powództwie cywilnym o odszkodowanie z tytułu wynagrodzenia za nieruchomość przymusowo wykupioną lub przejętą na rzecz Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 253);

9) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o uprawnieniach służby folwarcznej przy parcelacji w związku z postępowaniem scaleniowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 317);

10) ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznym zezwoleń na parcelację gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95);

11) ustawy z dnia 17 marca 1933 r. o uproszczeniach, stosowanych przy regulacji hipotek parcelowanych gruntów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 166);

12) ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wyłączeniu terenów budowlanych spod działania przepisów o przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 230);

13) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 272).

(2) Skreśla się w aktach ustawodawczych, wymienionych w ust. (1), przepisy wyłączające bądź ograniczające wejście w życie tych aktów na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 2. Nieruchomości ziemskie, które były na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego przedmiotem podziałów rodzinnych lub podziałów współwłasności, dokonanych prawnie i fizycznie po dniu 9 stycznia 1926 r., będą traktowane jako jednostka pod względem wyłączeń z art. 4 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej.

Art. 3. (1) Sprawy, dotyczące zbycia gruntów osadniczych przez przedsiębiorstwa osadnicze, wszczęte na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, będą zakończone według tychże przepisów.

(2) Sprawy, dotyczące nabycia gruntów osadniczych przez przedsiębiorstwa osadnicze i związek dla dostarczania ziemi, wszczęte czy to w drodze układu dobrowolnego czy postępowania wywłaszczeniowego, i nie zakończone do dnia wejścia w życie ustawy niniejszej — ulegają umorzeniu z dniem wejścia w życie tej ustawy.

(3) Związek dla dostarczania ziemi ulega rozwiązaniu na podstawie zarządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Zarządzenie to określi zasady i tryb likwidacji oraz uprawnienia nadzorcze władz w okresie likwidacji. W okresie likwidacji zaległe składki na rzecz związku podlegają egzekucji na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 4. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą: niemiecka ustawa osadnicza z dnia 11 sierpnia 1919 r. oraz pruska ustawa z dnia 15 grudnia 1919 r. wprowadzająca niemiecką ustawę osadniczą z dnia 11 sierpnia 1919 r. — w brzmieniu ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. w sprawie zmian i uzupełnień w obowiązującym na górnośląskiej części województwa śląskiego ustawodawstwie osadniczym — ogłoszone jako załącznik do rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 21 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 796), oraz art. 3 ust. (2) ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 55, poz. 423).

Art. 5. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 13.VIII.37 r. Nr. 60, poz. 471).

74.

USTAWA

z dnia 7 sierpnia 1937 r.

o rozciągnięciu na górnośląską część województwa śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Art. 1. (1) Rozciąga się na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) wraz z późniejszymi zmianami.

(2) Skreśla się w art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wymienionego w ust. (1), wyrazy: „i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego".

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: J. Poniatowski

(Dz. U. R. P. z 13.VIII.37 r. Nr. 60, poz. 472).

75.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 20 lipca 1937 r.

o włączeniu posocznicy karpi do chorób, podlegających obowiązkowi zgłaszania, i o zwalczaniu tej choroby.

Na podstawie art. 17 lit. f), art. 29 lit. a), art. 109 i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673) zarządzam co następuje:

§ 1. Do zaraźliwych chorób zwierzęcych, podlegających obowiązkowi zgłaszania w myśl art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, włącza się posocznicę karpi, tj. schorzenie o przebiegu ostrym, powodujące masowe śnięcie karpi, przy którym występują objawy następujące: nienaturalne, czerwono-amarantowe zabarwienie skóry, owrzodzenie lub ropnie ścian ciała, częstokroć o charakterze drążącym w głąb, ogólny obrzęk, nastroszenie łusek i wysadzanie oczu. Objawy te mogą występować łącznie lub z osobna.

§ 2. Posiadacz stawowego gospodarstwa rybnego lub przedsiębiorstwa, przeznaczonego do przechowywania ryb obsadowych albo handlu nimi, gdy zauważy pojawienie się posocznicy karpi lub objawów, wzbudzających podejrzenie o tę chorobę, powinien niezwłocznie, jednocześnie ze zgłoszeniem, do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynaryjnego:

1) zaniechać wyławiania ryb żywych,
2) zaniechać spuszczania wody ze stawów rybnych,
3) usuwać — w miarę możności — ryby śnięte ze stawów w sposób, uniemożliwiający przenoszenie zarazy, zachowując w miejscu odosobnionym próbki chorych ryb dla okazania ich powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

§ 3. Powiatowa władza administracji ogólnej, dowiedziawszy się ze zgłoszenia lub w inny sposób o pojawieniu się posocznicy karpi lub objawów, wzbudzających podejrzenie o tę chorobę, powinna niezwłocznie przez powiatowego lekarza weterynaryjnego przeprowadzić zbadanie stanu rzeczy na miejscu w celu ustalenia:

1) czy istotnie zachodzi przypadek posocznicy karpi,
2) kiedy zauważono pierwsze objawy choroby,
3) czy ryby chore lub podejrzane zostały wprowadzone do

gospodarstwa rybnego, kiedy i skąd, albo też, czy choroba została w inny sposób przeniesiona,

4) czy w ciągu ostatnich trzech miesięcy przed wystąpieniem objawów, wzbudzających podejrzenie o posocznicę karpi, ryby były wyprowadzane z badanego gospodarstwa rybnego i dokąd.

§ 4. (1) W razie wątpliwości co do istoty choroby lub na żądanie posiadacza ryb powiatowy lekarz weterynaryjny powinien przesłać niezbędne do rozpoznania choroby próbki do państwowej weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej.

(2) Do czasu stwierdzenia istoty choroby stosuje się przepisy § 6.

§ 5. Powiatowa władza administracji ogólnej powinna podać do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w powiecie każdy pierwszy przypadek urzędowego stwierdzenia posocznicy karpi w gospodarstwie rybnym, a nadto powiadomić o tym sąsiednie powiatowe władze administracji ogólnej, właściwą izbę rolniczą, oraz Związek Organizacyj Rybackich Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 6. Z gospodarstw zarażonych nie wolno ryb sprzedawać i wywozić dla celów hodowlanych ani wypuszczać do wód otwartych. Ryby śnięte należy z takich gospodarstw w miarę możności usuwać w sposób, uniemożliwiający przenoszenie zarazy.

§ 7. Naczynia służące do przewozu ryb, pochodzących z gospodarstw zarażonych, oraz narzędzia połowu ryb w takich gospodarstwach należy po każdorazowym użyciu oczyścić i odkazić.

§ 8. Posiadacz, który u ryb przewożonych lub znajdujących się w obrocie handlowym dostrzegł objawy wzbudzające podejrzenie o posocznicę karpi, powinien niezwłocznie zgłosić o tym właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej. Ryb takich nie wolno używać do celów hodowlanych.

§ 9. Powiatowy lekarz weterynaryjny powinien przynajmniej raz do roku w okresie wiosennej obsady lub jesiennych odłowów udać się do każdego zarażonego gospodarstwa rybnego w celu stwierdzenia stanu choroby oraz pobrania próbek, niezbędnych do rozpoznawania choroby.

§ 10. (1) Powiatowa władza administracji ogólnej uzna posocznicę karpi za wygasłą w gospodarstwie rybnym, jeżeli choroba nie wystąpiła w ciągu trzech lat kalendarzowych, następujących po ukończeniu sezonu hodowlanego, w którym choroba została ujawniona, oraz jeżeli przeprowadzone w tym okresie badania próbek dały wynik ujemny.

(2) O uznaniu posocznicy karpi za wygasłą, powiatowa władza administracji ogólnej ogłosi i zawiadomi władze i insty-

tucje, które zawiadomiła o wybuchu choroby stosownie do przepisu § 5.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 29.VII.37 r. Nr. 57, poz. 455).

76.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH ORAZ SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 30 lipca 1937 r.

o zniesieniu niektórych powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 3 ust. (2) oraz art. 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, w brzmieniu ustalonym w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 5, poz. 60) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich:

w Bielsku, Katowicach i Lublińcu w województwie śląskim;
w Kozienicach w województwie kieleckim;
w Gródku Jagiellońskim i Jaworowie w województwie lwowskim;
w Skałacie i Zbarażu w województwie tarnopolskim;
w Szczuczynie w województwie nowogródzkim;
w Postawach w województwie wileńskim.

§ 2. Właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Cieszynie rozszerza się na obszar powiatu bielskiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Tarnowskich Górach rozszerza się na obszar powiatów lublinieckiego, katowickiego i świętochłowickiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Radomiu rozszerza się na obszar powiatu kozienickiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego we Lwowie rozszerza się na obszar powiatów gródeckiego i jaworowskiego,

właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Tarnopolu rozszerza się na obszar powiatów skałackiego i zbaraskiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Lidzie rozszerza się na obszar powiatu szczuczyńskiego, a właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Dziśnie-Głębokie rozszerza się na obszar powiatu postawskiego.

§ 3. Sprawy wniesione do powiatowych urzędów rozjemczych wymienionych w § 1, które do dnia 1 października 1937 r. nie zostaną przez te urzędy załatwione ostatecznie, winny być z urzędu przekazane powiatowym urzędom rozjemczym, których właściwość ustala przepis § 2; urzędom tym będą również przekazane wszelkie akta i księgi zniesionych powiatowych urzędów rozjemczych.

Od spraw przekazanych nie pobiera się opłat, jeżeli opłaty zostały uiszczone w powiatowym urzędzie rozjemczym, do którego sprawa została wniesiona.

§ 4. Powiatowe związki samorządowe powiatów, w których urzędy rozjemcze zostały zniesione, przekażą odpowiednio powiatowym związkom samorządowym, w siedzibach których działają urzędy rozjemcze przejmujące agendy urzędów zniesionych — całą sumę należności z tytułu wpisów, opłat kancelaryjnych i nierozchodowanych dotąd kosztów postępowania, pobranych w sprawach niezałatwionych przez zniesiony urząd rozjemczy.

Przekazaniu ulegnie również wszelka nadwyżka ponad kwoty określone w ustępie poprzedzającym, jeżeli pozostaje ona na rachunku zniesionego urzędu rozjemczego w powiatowym związku samorządowym.

Przekazane kwoty zapisane będą na dobro rachunku urzędu rozjemczego, który przejął agendy urzędu zniesionego.

§ 5. Ewentualne niedobory powiatowego urzędu rozjemczego, działającego na terenie dwóch lub więcej powiatów, pokrywają wszystkie zainteresowane wydziały powiatowe. Udział w kwocie potrzebnych w tym celu dopłat pozostawać będzie w stosunku prostym do sumy wpływów z tytułu wpisów, opłat kancelaryjnych i innych, jakie wniesiono z danego powiatu. Rozrachunek między wymienionymi powiatowymi związkami samorządowymi dokonywa się każdego kwartału roku budżetowego po przedłożeniu rozliczenia przez powiatowy związek samorządowy, w siedzibie którego działa urząd rozjemczy.

§ 6. Przepisy §§ 4 i 5 niniejszego rozporządzenia obowiązują odpowiednio zainteresowane związki samorządowe w związku ze zniesieniem niektórych powiatowych urzędów rozjemczych na mocy rozporządzenia Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 17 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 177).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1937 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski.*

(Dz. U. R. P. z 13.VIII.37 r. Nr. 60, poz. 479).

77.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 3 lipca 1937 r.

o uchyleniu zarządzeń Ministra Rolnictwa z dnia 22 września 1927 r. w sprawie gatunkowania, pomiaru i oznaczania wartości drewna i innych płodów leśnych oraz obliczania cen najmu i robót wymiarowych (akordowych) przy wyróbce drewna w lasach państwowych i z dnia 9 listopada 1928 r. o zmianie zarządzenia z dnia 22 września 1927 r.

Na podstawie § 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 119, poz. 1079, zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 661), zarządzam co następuje:

§ 1.

Uchyla się zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 22 września 1927 r. w sprawie gatunkowania, pomiaru i oznaczania wartości drewna i innych płodów leśnych oraz obliczania cen najmu i robót wymiarowych (akordowych) przy wyróbce drewna w lasach państwowych (Monitor Polski Nr 220, poz. 562) i zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 9 listopada 1928 r. o zmianie zarządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22 września 1927 r. (Monitor Polski Nr. 263, poz. 651).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1937 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Jul. Poniatowski.*

(Monitor Pol. z 5.VIII.37 r. Nr 177, poz. 291).

POZA WYŻEJ WYMIENIONYMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 czerwca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi (Dz. U. R. P. z 1.VII.37 r. Nr. 49, poz. 378).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 czerwca 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na jabłka, winogrona, morele, brzoskwinie, arbuzy i sok winogronowy (Dz. U. R. P. z 1.VII.37 r. Nr. 49, poz. 381).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 czerwca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. z 7.VII.37 r. Nr. 50, poz. 388).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 czerwca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R .P. z 12.VII.37 r. Nr. 51, poz. 397).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 lipca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Komunikacji oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 1937 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta R. P. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. z 12.VII. 37 r. Nr. 51, poz .401).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1937 r. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb (Dz. U. R. P. z 29 lipca 1937 r. Nr. 57, poz. 451).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu o przemiale pszenicy i żyta oraz o wypieku pieczywa (Dz. U. R. P. z 29.VII.37 r. Nr. 57, poz. 456).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 lipca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o podwyższeniu zapasu cukru na okres kampanijny 1936/37 (Dz. U. R. P. z 31.VII.37 r. Nr. 58, poz. 461).

Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 lipca 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o trybie postępowania przy wydawaniu zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz grzybów jadalnych: suszonych, solonych i marynowanych, konserw rybnych i ogórków (Monitor Pols. z 24. VII.37 r. Nr. 167, poz. 280).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lipca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o ustaleniu cen sprzedażnych spirytusu na cele niekonsumcyjne (Dz. U. R. P. z 6.VIII.1937 r. Nr. 59, poz. 465).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 lipca 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R .P. z 6.VIII.37 r. Nr. 59, poz. 467).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 lipca 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zwolnieniu od cla kukurydzy i końskiego zębu (Dz. U. R. P. z 6.VIII.37 r. Nr. 59, poz. 468).

78.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I. R. R.

Nr. P. XXVI. 9a/1475/37 z dnia 10 kwietnia 1937 r.

w sprawie ograniczenia obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji.

(wyciąg)

Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

1. Za gospodarstwa powstałe z parcelacji w rozumieniu ustawy z dn. 14.IV.37 r. (Dz. Ust. Nr. 36, poz. 272) uważać należy gospodarstwa samodzielne w odróżnieniu od działek, o których wspomina art. 5, stanowiących jedynie uzupełnienie gospodarstw już istniejących. Nie mogą również stanowić gospodarstw, poddawanych ograniczeniom w obrocie, działki tzw. rzemieślnicze, letniskowe, budowlane, robotnicze itp., jako nie stanowiące podstawowego warsztatu pracy dla ich właścicieli.

Gospodarstwem samodzielnym będzie zarówno gospodarstwo rolne, jak i ogrodniczo-warzywnicze;

2. Ograniczenia obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji, mają zastosowanie — *z mocy samej ustawy* — do gospodarstw (w rozumieniu p. 1), co do których po wejściu w życie ustawy zawarto akt sprzedaży lub wydano orzeczenie z art. 61 ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Za gospodarstwa, o których mowa w art. 6 ustawy, a więc które tylko *mogą* być poddane omawianym ograniczeniom obrotu na specjalny wniosek władzy, uważać należy takie gospodarstwa (w rozumieniu p. 1), co do których akt sprzedaży zawarto już przed wejściem w życie ustawy lub wydano orzeczenie z art. 61 ustawy o wykonaniu reformy rolnej przed wejściem w życie powołanej ustawy.

Decydującym więc momentem do odróżnienia pierwszej grupy gospodarstw, podlegających ograniczeniom z mocy samej ustawy (art. 2), od drugiej grupy gospodarstw, podlegających ograniczeniom jedynie na wniosek władzy (art. 6) — będzie data sporządzenia aktu sprzedaży lub data orzeczenia z art. 61 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, a nie data wpisu w księdze hipotecznej lub data przedwstępnej umowy.

3. Podobnie jak w akcie sprzedaży notariusz zamieszcza z urzędu wzmiankę o ograniczeniu obrotu (art. 4 ust. (2) — Urzędy Wojewódzkie winny również w orzeczeniach, wydawanych na podstawie art. 61 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, zamieszczać z urzędu wzmiankę, że odnośne gospodarstwo pod-

lega ograniczeniom, przewidzianym w ustawie z dnia 14 kwietnia 1937 r.

4. W celu ułatwienia (zwłaszcza notariuszom) orientowania się, czy gospodarstwo podlega ograniczeniom, przewidzianym w powołanej ustawie, wszelkie decyzje, zatwierdzające projekty parcelacji i wykazy nabywców tak przy parcelacji prywatnej, jak i rządowej należy zaopatrywać w ścisłe określenie charakteru wydzielanych parcel z zaznaczeniem, że gospodarstwa samodzielne podlegają ograniczeniom zawartym w ustawie z dnia 14 kwietnia 1937 r. z mocy tej ustawy. Gdy zaś chodzi o działki z parcelacji prywatnej, co do których wykazy nabywców zostały już zatwierdzone — starostowie na żądanie stron zainteresowanych lub notariuszów winni udzielać tym notariuszom na piśmie odpowiednich wyjaśnień, dotyczących charakteru tych działek.

Przy parcelacji prowadzonej przez Państwowy Bank Rolny określenia charakteru utworzonych działek dokonywa ten Bank we własnym zakresie.

6. Na zasadzie art. 4 ust. (2) ustawy we wszystkich przypadkach wdrożenia postępowania sądowego na podstawie ustaw o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w posiadanie nabywców w drodze parcelacji prywatnej, Urząd Wojewódzki winien wystąpić z wnioskiem o zamieszczenie w postanowieniach sądowych wzmianek o poddaniu gospodarstw *samodzielnych* ograniczeniom opartym na ustawie z dnia 14 kwietnia 1937 r.

W odniesieniu do gospodarstw, co do których postępowanie regulacyjne będzie wdrażane w przyszłości, wnioski takie należy umieszczać w treści podań, wszczynających postępowanie.

7. W sprawie wykonania przepisów art. 5 i 6 ustawy Ministerstwo wyda dodatkowo zarządzenie w okresie późniejszym.

8. Gospodarstwa, poddawane ograniczeniom na mocy ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r., winny być wpisywane do specjalnego wykazu. Wzór takiego wykazu będzie rozesłany oddzielnie.

Dyrektor Departamentu

L. Krawulski

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Państwowy Bank Rolny.

79.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXVI — 9a/2585/37 z dnia 8 czerwca 1937 r.

w sprawie wykonania ustawy o ograniczeniu obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych podało Urzędom Wojewódzkim w Instrukcji z dnia 5 czerwca 1937 r. ogólne zasady, którymi winni kierować się starostowie przy rozstrzyganiu spraw, podpadających pod przepisy tej ustawy.

Obecnie Ministerstwo podaje dalsze, bardziej szczegółowe wskazówki, dotyczące zasad i trybu postępowania w tych sprawach:

1) Z reguły, o ile sprawa nie budzi zastrzeżeń, zezwolenia winny być udzielane odręcznie, drogą adnotacji na składanym przez stronę podaniu, jeżeli wpłynie w dwóch egzemplarzach

2) O ile strona zgłasza się do starostwa bez gotowego podania, należy sporządzić protokół, zastępujący podanie.

3) Podanie, względnie protokół winny zawierać wszystkie dane, niezbędne dla powzięcia decyzji, a więc nazwę hipoteczną sprzedawanej działki, obszar, położenie, sposób projektowanego podziału, cenę sprzedażną, stan posiadania zbywcy i nabywcy, obciążenie itp.

4) O ile dane, zamieszczone w podaniu, budzą wątpliwości należy zażądać dokumentów, stwierdzających prawdziwość tych danych. Takimi dokumentami będą: wyciąg hipoteczny, stwierdzający tytuł własności i obciążenie gospodarstwa, świadectwo obywatelstwa polskiego i stanu posiadania nabywcy, świadectwo, że nabywca jest przygotowany praktycznie lub teoretycznie do prowadzenia gospodarstwa rolnego, ewent. stanowisko Państwowego Banku Rolnego, jako wierzyciela (§ 6 Instrukcji) itp.

Zależnie od wiarogodności oświadczeń, zamieszczonych w podaniu i od posiadanych przez Urząd danych, należy żądać wszystkich wymienionych wyżej dokumentów, niektórych z nich lub powziąć decyzję na podstawie treści podania i posiadanych przez Urząd danych. Szczególnie, jeżeli widać z podania, że nie może ono być uwzględnione, nie należy obarczać stron żądaniem dokumentów.

5) O ile sprzedaż czy dzierżawa dotyczy całości gospodarstwa, nie należy żądać planów. W przypadkach podziału gospodarstwa, wystarczającym będzie opisowe określenie części sprzedawanej, a tylko w razie wątpliwości, należy żądać szki-

cu, który może być zrobiony na odrysie planu, znajdującego się w archiwum Urzędu Wojewódzkiego. Na terenach, gdzie obowiązuje kataster, zainteresowani będą musieli po otrzymaniu zezwolenia na podział dokonać czynności pomiarowych, wymaganych przepisami katastralnymi.

6) W przypadkach, gdy chodzi o hipoteczne obciążenie gospodarstwa, stosować należy zasady, podane w piśmie Ministerstwa z dnia 4/IX.1935 r. Nr. Agr. XVI/3/694/35, a jeśli chodzi o alienację części działki, obciążonej pożyczką z F. O. R. R. — to zasady, podane w piśmie z dnia 24/II.1937 r. Nr. P. XXVI. 9/212/37.

7) W sprawie wzorów ewidencyj gospodarstw poddanych ograniczeniom i wydanych decyzyj, Ministerstwo wyda dodatkowe zarządzenie po otrzymaniu opinii Urzędów Wojewódzkich (vidé pismo Ministerstwa z dn. 25/V. r. b. Nr. P. XXVI. 9a//2271/37).

Niezależnie od wymienionych wzorów Ministerstwo przesyła schematy protokołów i decyzyj do wykorzystania, zalecając przygotowanie odpowiednich wzorów sposobem gospodarczym. Po upływie pewnego czasu, na podstawie zebranego przez Urzędy doświadczenia, Ministerstwo ustali wzory ostateczne i bezwzględnie obowiązujące.

4 zał.

Dyrektor Departamentu

L. Krawulski

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie, Starostwa i Państw. Bank Rolny.

Zał. Nr. 1 do pisma Nr. P. XXVI—9a/2585/37
z dnia 8 czerwca 1937 r.

PROTOKÓŁ

Dnia.... 19.... r. w Starostwie.... stawił się.... mieszkaniec wsi.... gm.... pow.... i oświadczył, co następuje:

Na zasadzie.... (Imię i nazwisko).... jest właścicielem samodzielnego gospodarstwa o obszarze.... ha, nabytego z parcelacji maj.... w r.... objętego księgą hipoteczną, prowadzoną przy Sądzie.... w.... L.... i wykazanego na planie.... (Imię i nazwisko).... obecnie gospodarstwo to zamierza sprzedać.... bezrolnemu mieszkańcowi wsi.... gm.... pow.... za cenę.... zł. Gospodarstwo.... jest obciążone na rzecz.... w sumie.... zł.

Stawający prosi o udzielenie zezwolenia na zamierzoną transakcję.

(podpisy)

Załącznik Nr. 2.

STAROSTA . . . ., dn. . . . . .
Nr. . . .

ZEZWOLENIE

Na podstawie art. . . . i 9 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 272) zezwalam na.... nieruchomości ziemskiej, powstałej z parcelacji maj.... położonego w gm.... oznaczonej Nr.... na planie mierniczego przysięgłego.... z r...., objętej księgą hipoteczną, prowadzoną przy Sądzie.... w.... L.... i będącej własnością.... na rzecz.... mieszkańca wsi.... gm.... pow... za cenę zł....

Starosta

Załącznik Nr. 3.

STAROSTA POWIATOWY . . . ., dnia . . . .
. . . .
Nr. . . .

Do Pana
w....

Na podanie Pan.... z dnia.... 19.... r. niniejszym zawiadamiam, iż na zasadzie art.... i 9 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 272) odmawiam udzielenia zezwolenia na.... z uwagi....

Starosta

Załącznik Nr. 4.

PROTOKÓŁ

Dnia.... 19.... r. w Starostwie.... stawił się.... mieszkaniec wsi..... gm.... pow.... i oświadczył, co następuje: na zasadzie.... jest właścicielem samodzielnego gospodarstwa o obszarze.... ha, nabytego z parcelacji maj.... w r...., objętego księgą hipoteczną, prowadzoną przy Sądzie.... w.... L.... i wykazanego na planie.... Obecnie gospodarstwo to zamierza podzielić na.... części i sprzedać następującym kandydatom:

Nr. działki na planie lub opis granic	Obszar	Cena sprzedażna	Imię i nazwisko nabywcy	Miejsce zamieszkania nabywcy	Stan posiadania nabywcy	Odległość działki posiadanej od nabywanej

Gospodarstwo.... jest obciążone na rzecz.... sumą zł..., która.... Stawający prosi o udzielenie zezwolenia na zamierzoną transakcję.

(podpisy)

80.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXVI—9a/2674/37 z dnia 19 czerwca 1937 r.

w sprawie zastosowania przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 272).

Do Urzędu Wojewódzkiego w Łucku.

Na zapytanie Urzędu, Ministerstwo wyjaśnia, że jak wynika z tytułu i treści ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji i z definicyj, podanych przez Ministerstwo w piśmie z dnia 10.IV. r. b. Nr. P. XXVI. 9a /1475/37, a opartych na intencji ustawodawcy — ustawa ta ma zastosowanie przede wszystkim do utworzonych przy parcelacji gospodarstw samodzielnych (rolnych i ogrodniczo-warzywniczych), wśród której to grupy znajdują się również i gospodarstwa wzorowe. Rzecz oczywista, że przy udzielaniu zezwoleń na podział lub alienację części gospodarstwa wzorowego Starostwo może zajmować w zasadzie — bardziej liberalne stanowisko, biorąc pod uwagę m. in. fakt, że kredyty państwowe na spłaty rodzinne nie będą udzielane tego rodzaju gospodarstwom; bacząc jednak, by zachowany został warunek żywotności nowopowstałych jednostek gospodarczych.

Jak wynika również z tytułu ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji oraz z brzmienia art. 12 tej ustawy, nie ma ona zastosowania do gospodarstw, utworzonych na podstawie ustaw o osadnictwie wojskowym. Ministerstwo nadmienia przy tym, że ograniczenia, przewidziane w ustawie z dnia 14.IV. b. r. i w ustawach o osadnictwie wojskowym (oraz w K. P. C.), są prawie że identyczne, rygory zaś art. 6 ustawy z dnia 17.XII. 1920 r. okazały się wystarczająco skuteczne.

Dyrektor Departamentu

L. Krawulski

Otrzymują do wiadomości i stosowania: wszystkie Urzędy Wojewódzkie z wyjątkiem Urzędu Wojewódzkiego w Łucku, wszystkie Starostwa i Państwowy Bank Rolny.

81.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXVI — 9a/2707/37 z dnia 19 czerwca 1937 r.

w sprawie stosowania ustawy o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji uzależnia obciążenie gospodarstwa od uzyskania na to zezwolenia właściwego Starosty. W braku jakichkolwiek odmiennych postanowień należy uważać, że przepis ten stosuje się w równej mierze i do pożyczek, udzielanych przez Państw. Bank Rolny na spłatę reszty ceny kupna itp. Ponieważ jednak Państwowy Bank Rolny, jako instytucja państwowa, udziela kredytu z potrzebną ostrożnością i wzięciem pod uwagę możliwości gospodarczych nabywcy — przeto Starostowie winni czynić Bankowi wszelkie możliwe ułatwienia, wydając decyzję bez nieuzasadnionej zwłoki nie tylko na wniosek nabywcy, ale i na wniosek Banku.

Jeżeli przy parcelacji prywatnej do projektu parcelacji i wykazu nabywców dołączono prośbę nabywców lub Banku o zezwolenie na obciążenie działek pożyczką Państwowego Banku Rolnego w określonej co do każdej działki wysokości — to należy wydać decyzję w przedmiocie tego obciążenia albo łącznie z decyzją zatwierdzającą projekt parcelacji i wykaz nabywców, albo oddzielnie ale jednocześnie z tą decyzją, nie czekając na zawarcie z nabywcami aktów notarialnych kupna sprzedaży działek.

Dyrektor Departamentu

L. Krawulski

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Starostwa oraz Państwowy Bank Rolny.

82.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I R. R.

Nr. P. XXIII—6/2045/37 z dnia 7 lipca 1937 r.

w sprawie przeprowadzania przez Starostwa kwalifikacji kandydatów na nabywców działek z parcelacji rządowej.

Ze sprawozdań poinspekcyjnych, jak również i z niektórych, w konkretnych sprawach doraźnie przeprowadzonych przez Ministerstwo badań wynika, że nie zawsze kwalifikowanie kandydatów na nabywców działek z parcelacji rządowej jest przeprowadzane przez Starostwa (Komisarzy Ziemskich) w należytym zrozumieniu istotnych potrzeb agrarnych, zaspokojenie których winno być podstawą doboru kandydatów. Jakkolwiek Starostwa w zakresie parcelacji rządowej są tylko organami wnioskodawczymi i listy zaprojektowanych przez nich kandydatów nie przesądzają zatwierdzenia ich przez Urzędy Wojewódzkie przy wydawaniu orzeczenia z art. 58 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, jednakże winny być one jak najstaranniej opracowane, gdyż z jednej strony stanowią one materiał, na którym oprzeć się ma przyszła decyzja, a z drugiej strony podawane są do wiadomości zainteresowanej ludności, która w szczególności, w przypadku zaostrzonych miejscowych stosunków agrarnych, występuje łatwo z licznymi skargami, wywołując krytyczną ocenę przeprowadzanej przez Państwo parcelacji.

Przypominając o konieczności ścisłego przestrzegania postanowień o kolejności nabywców, zawartych w ustawie o wykonaniu reformy rolnej, proszę Panów Wojewodów o zwrócenie uwagi Starostwom na jak najstaranniejsze przeprowadzenie kwalifikacji kandydatów na nabywców działek z parcelacji rządowej, przy czym przy dokonywanych przez organa kontrolne Urzędów Wojewódzkich inspekcjach Starostw należy na omawianą sprawę położyć specjalny nacisk.

Minister *Jul. Poniatowski*

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

83.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.
Nr. P. XXVI—9a/2865/37 z dnia 9 lipca 1937 r.

w sprawie wykonania ustawy o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji.

Nawiązując do § 6 Instrukcji z dnia 5/VI. r. b. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zezwoleń, przewidzianych w ustawie o ograniczeniu obrotu nieruchomościami, powstałymi z parcelacji — Ministerstwo zaznacza, iż w razie pozbycia nie tylko części, ale i całego gospodarstwa, *należy* z reguły stosować zasadę, podaną w p. 2 pisma Ministerstwa z dnia 24.II. r. b. Nr. P. XXVI.9/212/37, t. j. żądać uprzedniego uregulowania *zaległości* z tytułu należności F. O. R. R. Pożądanem byłoby też żądać od nowonabywcy przedterminowej spłaty części kapitału dłużnego, zależnie od jego możliwości finansowych. Istnienie i wysokość zaległości należy ustalić na podstawie danych z Państw. Banku Rolnego i ewent. Urzędu Wojewódzkiego.

Wobec możliwości obciążenia działki pożyczką Państw. Banku Rolnego i konieczności wyjaśnienia m. in. kwestii, związanych z zabezpieczeniem hipotecznym tej pożyczki oraz zabezpieczeniem należności na rzecz F. O. R. R. (w szczególności ujawnieniem hipotecznie należności skonwertowanych po oddłużeniu) — należy zresztą z reguły przed udzieleniem zezwolenia na zbycie, podział i obciążenie działki, żądać od Państw. Banku Rolnego danych co do zadłużenia i stanowiska (opinii) w sprawie zamierzonej tranzakcji, a w szczególności co do warunków, jakie należałoby postawić zbywcy, bądź nabywcy w celu zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa (lub P. B. R.).

Po otrzymaniu zaświadczenia władzy hipotecznej o przepisaniu prawa własności działki, obciążeniu itp. na podstawie zezwolenia Starostwa — należy o tym powiadomić właściwy Oddział Państw. Banku Rolnego, jako administratora należności na rzecz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Za Dyrektora Departamentu
W. Michalski
Naczelnik Wydziału

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie, Starostwa i Państwowy Bank Rolny.

84.

OKÓLNIK Nr. 11 MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. M. I—1/1/37 z dnia 19 lipca 1937 r.

w sprawie wpisu do ksiąg wodnych praw do rybołówstwa

Z dniem 25 maja 1937 r. upłynął przewidziany art. 11 ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) pięcioletni termin do zgłoszenia praw do rybołówstwa w cudzej wodzie celem ich wpisu do ksiąg wodnych.

Wobec tego władze administracji ogólnej są już w posiadaniu wszystkich zgłoszeń i przystąpią do merytorycznego rozpatrywania tych zgłoszeń, stwierdzania istnienia względnie nieistnienia praw do rybołówstwa w cudzej wodzie w formie orzeczeń oraz wpisywania tych praw do ksiąg wodnych.

W związku z powyższym Ministerstwo zaznacza, że tok postępowania w sprawie powyższej powinien odpowiadać postanowieniom art. 254a ustawy wodnej oraz rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 7 maja 1924 r. w przedmiocie urządzenia i prowadzenia ksiąg wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 466).

Właściwość władz administracji ogólnej w sprawie wyżej wymienionej należy oceniać, jak to już w okólniku Nr. 10 z dnia 10 maja 1937 r. do Nr. M. I-1/37 zaznaczono, według przepisów ustawy wodnej. Jeśli przeto sprawa dotyczy prawa do rybołówstwa w cudzej wodzie żeglownej lub spławnej, władzą kompetentną do wydania decyzji w przedmiocie wpisu takiego prawa do księgi wodnej jest wojewódzka władza administracji ogólnej, w innych wypadkach powiatowa władza administracji ogólnej. Dokonanie zaś wpisu należy zawsze do zakresu działania powiatowych władz administracji ogólnej, gdyż one w myśl art. 229 ustawy wodnej prowadzą księgi wodne.

Decyzje wydawane na skutek zgłoszeń o wpis do ksiąg wodnych praw do rybołówstwa powinny pod względem układu i treści odpowiadać w zasadzie takim samym decyzjom, wydawanym w sprawie dawnych, ustawą wodną z r. 1922 utrzymanych w mocy, uprawnień wodnych.

Do załatwienia zgłoszonych podań należy przystąpić po dokładnym zapoznaniu się z ustawą o rybołówstwie oraz z wydanymi przez Ministerstwo okólnikami, mając na uwadze konieczność wszechstronnego rozpatrzenia zgłoszeń oraz osiągnięcia jednolitej linii postępowania w sprawach analogicznych. Sprawy te z natury rzeczy mają przede wszystkim charakter prawny i dlatego powinny być załatwiane przez urzędników o wykształceniu prawniczym.

W razie zajścia wątpliwości prawnych przy załatwianiu wspomnianych zgłoszeń przez powiatowe władze administracji ogólnej należy zasięgać opinii wojewódzkiego referenta spraw wodno-prawnych, a w wypadkach wątpliwości co do istnienia i postaci oraz rozciągłości praw do rybołówstwa opinii wojewódzkiego rzeczoznawcy rybackiego, lub takiego znawcy właściwej Izby Rolniczej.

Ministerstwo kładzie wielką wagę na właściwe załatwienie zgłoszeń praw do rybołówstwa i wobec tego zaleca przy rozpatrywaniu tych zgłoszeń zachowanie możliwie największej dokładności postępowania ,wszechstronne zbadanie przedstawionych dowodów oraz ew. wysluchanie właściciela wody.

Odpisy wydanych decyzyj w sprawie wpisu praw do rybołówstwa do ksiąg wodnych należy zawsze i bezzwłocznie przesyłać do wiadomości Urzędowi Wojewódzkiemu.

Zgodnie z wyżej wymienionymi wskazówkami należy wydać stosowne zarządzenia powiatowym władzom administracji ogólnej.

L. Krawulski

Dyrektor Departamentu

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie z wyjątkiem Śląskiego oraz Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

85.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

Nr. P. XXVI — 9a/3220/37 z dnia 21 lipca 1937 r.

w sprawie wykonania art. 6 ustawy o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji.

Artykuł 6 ustawy z dn. 14.IV.37 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji przewiduje, że mogą być poddane ograniczeniom, zawartym w ustawie, również gospodarstwa powstałe z parcelacji, przeprowadzonej przed wejściem w życie ustawy, a po dniu 1 września 1919 r.

Poddanie gospodarstwa ograniczeniom na podstawie art. 6 powołanej ustawy następuje przez ujawnienie tych ograniczeń w księdze hipotecznej na wniosek Starosty.

Uważając za wskazane stopniowe wprowadzanie w życie wymienionego wyżej przepisu, proszę Pana Wojewodę:

1) o ustalenie w porozumieniu z władzami sądowymi wzoru wniosku na ujawnienie w księgach hipotecznych ograniczeń i rygorów przy stosowaniu art. 6;

2) o polecenie starostwom stopniowego wprowadzania w życie przepisów art. 6.

Ograniczeniom opartym na art. 6 należy poddawać wyłącznie gospodarstwa samodzielne, tj. gospodarstwa zabezpieczające w sposób trwały utrzymanie rolnika i jego rodziny.

Poddawać ograniczeniom wspomnianej ustawy należy z reguły wszystkie działki (gospodarstwa) samodzielne, podpadające pod przepisy art. 6 tej ustawy, a stanowiące całe osiedla — nie zaś pojedyńcze działki (gospodarstwa).

Nie uważam jednak za celowe poddawanie omawianym ograniczeniom takich działek (gospodarstw), które już od dawna podzielone są fizycznie, o ile przy tym wszystkie lub niektóre z tych części utraciły cechy samodzielnego warsztatu rolnego — są w długoletniej dzierżawie itp. Dlatego przed zastosowaniem postanowień art. 6 należy ustalić stan faktyczny i prawny (możliwie przy sposobności wyjazdów na grunt w innych celach).

Zastosowanie przepisów art. 6 winno następować w pierwszym rzędzie na tych terenach, na których miejscowe stosunki i względy agrarne potrzebę wprowadzenia ograniczeń w obrocie w szczególny sposób uzasadniają.

Może być wskazanym, zwłaszcza niezwłoczne zastosowanie postanowień art. 6 w tych przypadkach, gdy gospodarstwo nie podlega ograniczeniom, przewidzianym w art. 54 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, lub gdy ograniczenia te wskutek okoliczności specjalnych okazują się niewystarczające.

O postawieniu do władzy hipotecznej wniosku o ujawnienie w księdze hipotecznej danej nieruchomości wspomnianych ograniczeń i rygorów, Starostwo winno powiadomić właściciela tej nieruchomości (gospodarstwa).

Koszty, związane z ujawnieniem hipotecznym ograniczeń i rygorów, przewidzianych w powołanej ustawie z dnia 14 kwietnia r. b., należy pokrywać z kredytów przeznaczonych na parcelację rządową, bądź prywatną — zależnie od tego z jakiej parcelacji pochodzi dane gospodarstwo. Parcelację wykonywaną przez Państwowy Bank Rolny należy dla danej sprawy uważać za parcelację prywatną.

Przypominam, że na podstawie art. 10 omawianej ustawy, sądowe opłaty hipoteczne i stawki wynagrodzenia pisarzy hipotecznych od wpisów, wnoszonych w myśl art. 6, obniżone są o 50%.

Proszę Pana Wojewodę o przedstawienie mi w terminie do dnia 1 grudnia r. b. sprawozdania z wykonania niniejszego zarządzenia.

Minister *Jul. Poniatowski*

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Starostwa.

86.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXIII—6/3186/37 r .z dnia 21 lipca 1937 r.

w sprawie informowania stron w sprawie nabycia ziemi.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych zauważyło, że Urzędy Wojewódzkie i starościńskie niedokładnie informują strony o trybie i możliwościach nabywania ziemi z parcelacji, odpowiadając na wniesione podania według jednego schematu bez względu na kwalifikacje kandydata.

Tymczasem zpośród zgłaszających się o kupno ziemi zdarzają się reflektanci, którzy zamieszkują na terenie powiatów rolniczo-przeludnionych i stanowią pożądany element na osadnictwo na tereny majątków, przy parcelacji których zastrzeżony został obowiązek uwzględnienia kandydatów zamiejscowych i okolic przeludnionych. W ten sposób petenci, nie mając ścisłych informacji o możności kupna ziemi, nie wykorzystują swych możliwości, zaś właściciele majątków, przeznaczonych na osadnictwo, niejednokrotnie nie mogą z braku nabywców zamiejscowych wywiązać się z nałożonego na nich obowiązku. Dlatego też informacje udzielane zgłaszającym się o kupno gruntu winny poza wskazówkami, dotyczącymi możliwości nabycia działki z parcelacji rządowej i prywatnej w najbliższej okolicy od miejsca zamieszkania petenta, zawierać dane, dotyczące możności nabycia ziemi z majątków, na które nałożono obowiązek uwzględnienia osadników na mocy art. 51 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, o ile oczywiście kandydat posiada odpowiednie kwalifikacje.

Jeżeli w danej chwili Urząd, który udziela odpowiedzi petentowi w omawianych sprawach, nie ma bliższych danych, co do możliwości uwzględnienia go na innych terenach, a kandydat posiada pełne kwalifikacje do nabycia działki, winien ta-

kich kandydatów rejestrować, ażeby powiadomić go o możliwościach nabycia ziemi w terminie późniejszym.

Oczywiście, o ile z podania wynika, że petent nie ma żadnych uprawnień do nabywania ziemi z parcelacji, należy to wyraźnie zaznaczyć w odpowiedzi, ażeby przeciąć odrazu zbędną korespondencję.

L. Krawulski
Dyrektor Departamentu

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Starostwa.

87.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXVI—1/3151/37 r. z dnia 22 lipca 1937 r.

w sprawie należytego utrzymania budynków na działkach sprzedanych przy parcelacji rządowej.

Wobec tego, że zdarzają się wypadki dewastacji i samowolnej przeróbki przez osadników budynków, wystawionych przez Urząd przy parcelacji rządowej, Ministerstwo poleca w stosunku do działek zabudowanych lub projektowanych do zabudowy:

1) w orzeczeniu z art. 58 i podpisywanych przez nabywców deklaracjach zastrzegać, iż nabywca nie ma prawa bez zgody Urzędu dokonywać jakichkolwiek zmian w budynkach i, że za wszelkie szkody z tytułu dewastacji i samowolnych przeróbek, nabywca będzie odpowiedzialny przed Skarbem Państwa, a nadto, że niezastosowanie się do tego warunku spowoduje usunięcie nabywcy z działki;

2) w orzeczeniach z art. 61 zastrzegać (ewent. dopisując odnośne postanowienia maszynowo lub przy pomocy specjalnej pieczątki — w formie osobnego paragrafu), że:

„Do czasu całkowitej spłaty należności Skarbu Państwa wraz z dodatkowymi należnościami, każdorazowy właściciel działki obowiązany jest do utrzymania w należytym stanie sprzedawanych przez Skarb Państwa wraz z działką budynków, przy czym nie może dokonywać jakichkolwiek przeróbek tych budynków bez uprzedniej zgody Wojewody ... lub upoważnionego przez niego Starostę powiatowego. W razie niewykonania przez każdorazowego właściciela obowiązków, nałożonych ustępem poprzednim, cała pozostała należność Skarbu Państwa staje się natychmiast wymagalna, a wszelkie koszty związane ze ściągnięciem należności ponosi dłużnik".

W paragrafie orzeczenia, w którym wymienione są ograniczenia i rygory, podlegające hipotecznemu ujawnieniu, należy powołać się i na ten nowy paragraf.

Niezależnie od tych zastrzeżeń w tych przypadkach, a zwłaszcza gdy z powodu dewastacji lub przeróbki budynek grozi zawaleniem się — należy wykorzystywać odnośne przepisy policyjno-budowlane, aż do opieczętowania budynku.

W stosunku do zaszłych już faktów dewastacji i przeróbek należy, oprócz wykorzystania przepisów policyjno-budowlanych:

1) gdy nabywca nie otrzymał jeszcze orzeczenia z art. 61— wyznaczyć krótki termin do naprawienia szkody, z zagrożeniem usunięcia z osady, a po bezskutecznym upływie tego terminu wystąpić za pośrednictwem Prokuratorii Generalnej o eksmisję osadnika.

W wyjątkowych przypadkach, zwłaszcza gdy przeróbki nie zmniejszają wartości budynków — można uskutecznić usunięcie przeróbek z sum Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej i doliczyć odnośne koszty do ceny kupna działki;

2) gdy nabywca otrzymał już orzeczenie z art. 62 według dotychczas obowiązującego schematu — należy wyznaczyć krótki termin do naprawienia szkody z zagrożeniem ściągnięcia całej reszty ceny kupna. Po bezskutecznym upływie terminu — należy przyjąć, iż cała reszta ceny kupna stała się natychmiast wymagalna, gdyż dewastacja budynku (obniżając jego wartość) stoi w sprzeczności z przewidzianym w orzeczeniu żądaniem ubezpieczenia budynków w pełnej wartości i w związku z tym należy przystąpić do niezwłocznej egzekucji reszty ceny kupna.

L. Krawulski
Dyrektor Departamentu

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

88.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. Z. Ryb. III—2/15-37 z dnia 22 lipca 1937 r.

w sprawie podziału wód otwartych na obwody rybackie — VI-ta kolejność.

Na podstawie art. 20 ustawy o rybołówstwie ustalam w szóstej kolejności następujący porządek i termin podziału wód otwartych na obwody rybackie.

Panowie Wojewodowie Nowogródzki i Poleski zechcą zarządzić przeprowadzenie podziału na obwody rybackie w terminie najpóźniej do dnia 31 grudnia 1937 r.

1. na obszarze województwa nowogródzkiego — dorzeczy prawobrzeżnych dopływów Niemna oraz wszystkich innych wód otwartych, dotąd nieobjętych podziałem;
2. na obszarze województwa poleskiego — dorzecze Muchawca wraz z kanałami, należącymi do jego dorzecza (kanał Turski, Orzechowski, Białozierski i Królewski).

Przy przeprowadzaniu podziału wód otwartych na obwody rybackie powinny być zastosowane przepisy, zawarte w zarządzeniach:

1) z dnia 29 października 1932 r. Nr. Z. Ryb. II-1/32 w sprawie zasad i sposobu podziału wód otwartych na obwody rybackie (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 3, poz. 36 z 1932 r.);

2) z dnia 3 listopada 1932 r. Nr. Z. Ryb. II-1/34 w sprawie trybu postępowania przy podziale wód otwartych na obwody rybackie (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 6, poz. 122 z 1933 r.);

3) z dnia 4 listopada 1932 r. Nr. Z. Ryb. II-1/35 w sprawie właściwości władzy w sprawach rybołówstwa w wodach, stanowiących granicę dwóch województw (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 6, poz. 123 z 1933 r.);

4) z dnia 18 marca 1933 r. Nr. Z. Ryb. II-1/10—33 w sprawie obwodów rybackich na jeziorach;

5) z dnia 29 maja 1933 r. Nr. Z. Ryb. II-1/30—33 w sprawie tworzenia obwodów rybackich na jeziorach państwowych (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 4, poz. 22 z 1934 r.);

6) z dnia 22 grudnia 1933 r. Nr. Z. Ryb. II-1/33 w sprawie nazwania obwodów rybackich (Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 3, poz. 12 z 1933 r.).

Podział wód otwartych poszczególnych dorzeczy, względnie ich części na obwody rybackie winien być ogłaszany w miarę przeprowadzanych dochodzeń, stosownie do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 25 marca 1935 r. o ogłaszaniu orzeczeń o tworzeniu i zmianach obwodów rybackich (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 165), w sposób przewidziany w ustępie przedostatnim zarządzenia z dnia 29 października 1932 r. Nr. Z. Ryb. II-1/32.

Minister *Jul. Poniatowski*

Otrzymują PP. Wojewodowie: w Nowogródku i w Brześciu n/B.

89.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. P. XXIII—6/2895/37 z dnia 30 lipca 1937 r.

w sprawie zabudowy działek o charakterze nierolniczym przy parcelacji rządowej.

Zatwierdzenie kandydatów na nabywców działek o charakterze nierolniczym, mianowicie t. zw. kolonij urzędniczych, rzemieślniczych, robotniczych itp. parcel mieszkaniowych podmiejskich oraz letniskowych, winno być uwarunkowane koniecznością złożenia przez zainteresowanych przed ostatecznym nabyciem działki deklaracji, zawierającej zobowiązanie do zabudowy działki w terminie najpóźniej do 3 lat.

Wspomniany obowiązek zabudowy należy zastrzec przy zatwierdzaniu kandydatów orzeczeniem, wydanym na mocy art. 58 ustawy z dn. 28.XII.25 r. o wykonaniu reformy rolnej, a następnie w orzeczeniu przewłaszczeniowym z art. 61 cyt. ustawy, wprowadzając w tym ostatnim orzeczeniu — w osobnym paragrafie następujące postanowienie:

„Nabywca działki obowiązany jest do jej zabudowy w terminie do lat 3-ch od chwili objęcia działki w posiadanie" oraz postanowienie, że:

„w razie niewykonania przez nabywcę tego obowiązku, cała pozostała należność Skarbu Państwa staje się natychmiast wymagalną, przy czym wszelkie koszty związane ze ściągnięciem należności ponosi dłużnik" i, że:

„ograniczenie i rygor powyższy ulegają hipotecznemu ujawnieniu przez wpis do odnośnej księgi hipotecznej".

Jeżeli w orzeczeniu istnieją już postanowienia analogiczne do dwóch ostatnich postanowień, to nie należy tych postanowień powtarzać, a tylko rozszerzyć na obowiązek zabudowy przez dodatkowe powołanie się na nowy paragraf orzeczenia.

Ministerstwo nie zamierza drukować nowych wzorów orzeczeń, uwzględniających powyższe postanowienia, gdyż nie przewiduje masowego ich zastosowania. Wykorzystać zatem należy istniejące druki, wprowadzając odpowiednie uzupełnienia, bądź przygotować należy orzeczenia sposobem gospodarczym.

L. Krawulski
Dyrektor Departamentu

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

90.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. B. P. I-2/21 z dnia 6 sierpnia 1937 r.

w sprawie referatów rolnictwa i reform rolnych przy starostwach.

Wyrażam zgodę na ustanowienie przez Pana Wojewodę z dniem 1 września 1937 r. na obszarze województwa śląskiego następujących siedzib i terytorialnego zakresu działania komisarzy ziemskich (referentów rolnictwa i reform rolnych).

Siedziba urzędowa komisarza ziemskiego:	*Powiaty objęte działalnością komisarza ziemskiego:*
Starostwo Pow. w Cieszynie	bielski, cieszyński,
Starostwo Pow. w Katowicach	katowicki, pszczyński, rybnicki,
Starostwo Pow w Tarnowskich Górach	lubliniecki, świętochłowicki, tarnogórski.

W zakresie spraw objętych działalnością komisarzy ziemskich w starostwach winny mieć analogiczne zastosowanie postanowienia zarządzenia Ministerstwa z dnia 17 lutego 1934 r. Nr. BP. A. IV-1/a/9 (Dz. Urz. Min. Rol. i Ref. Rol. z 1934 r. Nr. 5, poz. 38).

Proszę o nadesłanie odpisów wydanych zarządzeń do Ministerstwa.

Minister *Jul. Poniatowski*

Otrzymuje Pan Wojewoda w Katowicach.

91.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA i REFORM ROLNYCH

Nr. B. P. I—1/3 z dnia 30 sierpnia 1937 r.

w sprawie służby melioracyjnej w Ministerstwie.

I. Ustanawiam w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych stanowisko „Głównego inspektora

melioracyjnego", który jest stałym zastępcą Dyrektora Departamentu Urządzeń Rolnych w sprawach wodnych i melioracyjnych.

II. Do załatwiania spraw wodnych i melioracyjnych ustanawia się w Departamencie Urządzeń Rolnych Zarządu Centralnego Ministerstwa podporządkowane bezpośrednio Głównemu Inspektorowi Melioracyjnemu:

1) Wydział Studiów i Programów Melioracyjnych i 2) Wydział Techniczno-Melioracyjny.

W związku z tym zostaje zniesiony dotychczasowy Wydział Melioracji i Budownictwa w Departamencie Urządzeń Rolnych oraz agendy b. Biura Projektu Melioracji Polesia.

III. *Wydział Studiów i Programów Melioracyjnych* załatwia sprawy:

przygotowania ogólnego programu melioracyjnego Państwa oraz opiniowanie rocznych programów melioracyjnych,
przeprowadzania dla celów melioracji badań ekonomicznych (badań stosunków gospodarczych i rentowności melioracyj),
badań przyrodniczo-rolniczych dla celów melioracji (badań stosunków wodnych i glebowych, botanicznych i rolniczych),
badań technicznych w zakresie melioracji (badań hydrometrycznych, hydrologicznych i technicznych oraz doświadczalnictwa melioracyjnego),
opiniowania projektów pod względem ekonomicznym, rolniczym i założeń technicznych.

IV. *Wydział Techniczno-Melioracyjny* załatwia sprawy:
przygotowania rocznych programów prac melioracyjnych i hydrotechnicznych,
finansowe i budżetowe związane z melioracjami — w porozumieniu z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Ministerstwa,
melioracyj podstawowych (obwałowania, regulacji, kanalizacji, utrzymania rzek, zabudowania potoków górskich oraz budowy i utrzymania kanałów i zbiorników wodnych, o ile nie mają na celu żeglugi i spławu),
melioracyj szczegółowych (melioracyj przy przebudowie ustroju rolnego, spółek wodnych, konserwacji melioracji),
zaopatrywania w wodę gospodarstw przy dokonywanej przebudowie ustroju rolnego,
wodno-prawne,
administracyjne,
sprawozdawczości z prac melioracyjnych.

Minister *Jul. Poniatowski*

Otrzymują: PP. Dyrektorzy Departamentów, Biur, Gabinetu Ministra, Główny Inspektor Administracyjny, Główny Inspektor Melioracyjny, Dyrektor Naczelny Lasów Państwowych, Naczelnicy Wydziałów i wszyscy urzędnicy referujący w Ministerstwie, Dyrektor Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Wojewodowie.

WARSZAWSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE, WILCZA 60, TELEFON 8-93-47.